

Esihistoria

Historiallinen
aika →Vanha aika
(3000 eKr.–
n. 400 jKr.)Antiikki
(n. 800 eKr.–n. 400 jKr.)

noin 10 000 vuotta sitten
siirtyminen keräilystä
maanviljelyyn →
pysyvä asutus
väestönkasvu
työnjako

korkeakulttuurien synty:
Mesopotamia
Niili
tunnusmerkit:
kirjoitustaito
kaupungistuminen
hallinto
lainsäädäntö

Mikä mahdollisti korkeakulttuurin?
Miksi Mesopotamian kulttuuri tuhoutui?
Miten ympäristö rajoittaa ihmistä?

Kreikka
- kaupunkivaltiot
- kaupunkien oma kulttuuri
- valtaa talouden avulla
- siirtolaisuus ratkaisu
luonnon asettamiin
ongelmiin

Rooma
- yhtenäinen imperiumi
- yhtenäinen kulttuuri
- valtaa armeijan avulla

• kauppa ja orjatalous

Mihin antiikin ajan
talous perustui?

Miksi Rooman valtakunta
tuhoutui?

3000 eKr.

800 eKr.

Painopiste: Lähi-itä

Painopiste: jokilaaksot

Painopiste: Välimeri

AIKAJANAT

Seuraavilla sivuilla on aikajanoja. Ne voidaan tehdä yhdessä opiskelijoiden kanssa jokaisen kokonaisuuden jälkeen pala palalta. Niihin voit lisätä mukaan mielestäsi tärkeitä asioita. Aikajanan voi tehdä kokonaan kurssin lopussa, jolloin se toimii hyvin kertauksena. Voit myös monistaa aikajanapohjan oppilaille suoraan ja vain täydentää siihen haluamiasi asioita. Aikajanan alapuolella olevat asiat liittyvät Forum II -kurssiin. Yläpuolella olevat ovat Forum I -kurssin asioita.

Miten jokilaaksojen kulttuurit ovat vaikuttaneet antiikin kulttuuriin?

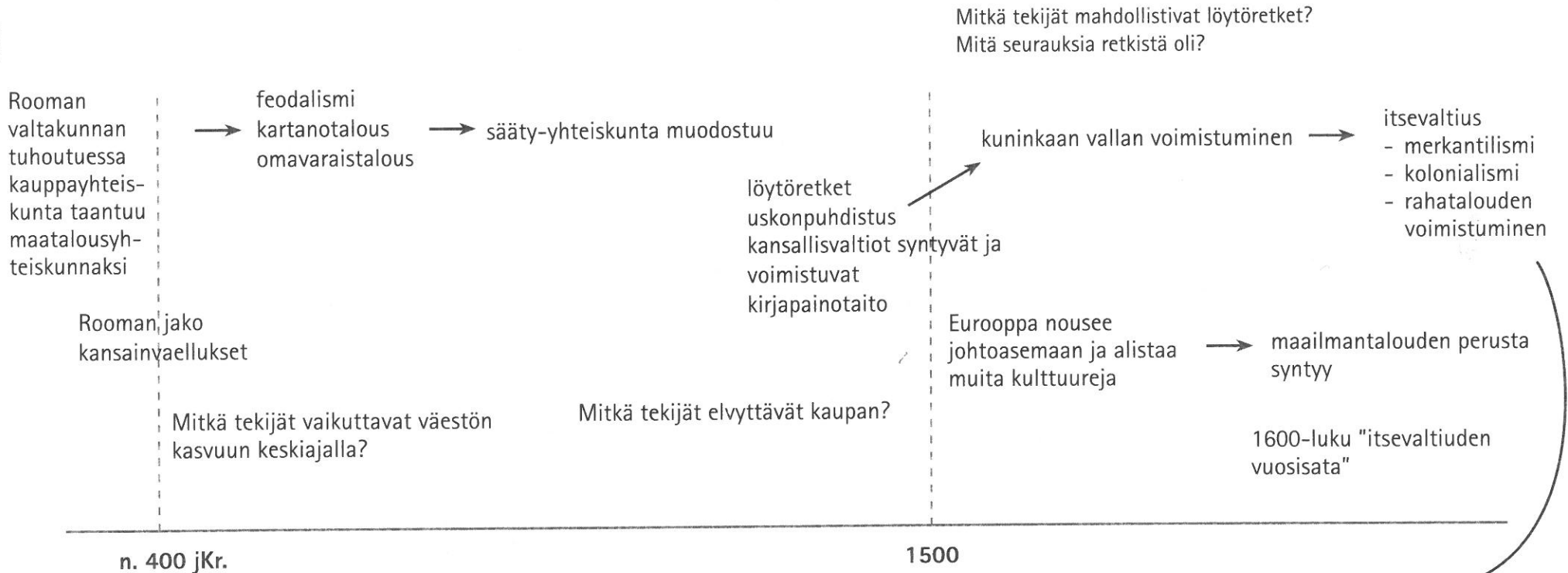
antiikin kulttuuri yleisesti:
yhteiskunta perustui orjatalouteen
voimakas talous → kukoistava kulttuuri

Kreikka:
- uskonto vaikutti kaikilla elämänaloilla
- erilaiset kaupunkivaltiot
- kreikkalainen kulttuuri oli filosofista, ei aina käytännöllistä
- demokratia, arkkitehtuuri, teatteri, filosofit, kuvataide, lääketiede, urheilu

Rooma:
- omaksui piirteitä Kreikan kulttuurista
- yhtenäinen imperiumi yhtenäisti kulttuuria
- käytännöllisyys
- insinööritaito, lait, hovit, historia, keisarikultti, kristinusko, latina

Keskiaika (n. 400–1500)

Uusi aika (n. 1500–1789)

Painopiste: Etelä- ja Keski-Eurooppa

kirkon asema merkittävä
- kulttuurin tukija (opetus, taide, kirjallisuus)
- romaaninen ja goottilainen tyyli

Oliko keskiaika pimeä?
Miksi keskiaikaa pidetään pimeänä?

maallinen kulttuuri:
- synnytti lähinnä aatelisto: linnat, ritarirunous
- myös kansankulttuuria

- kauppa ja kaupungit elpyvät - yliopistot perustetaan
- tyyliä renessanssi

kirkon mielestä kaikki oli jo tiedossa
→ tiede ei etsinyt uutta

Painopiste: Länsi-Eurooppa

renessanssi: nousevaa kaupunkikulttuuria
- taustalla vaurastuminen
- Michelangelo, Da Vinci
- taide kehittyi
- humanismi

itsevaltius ja vastauskonpuhdistus
- oma tyyliä: barokki

tieteen vallankumous:
- kokeelliset menetelmät
- uusi maailmankuva

valistus:
- kritisoi kirkkoa ja itsevaltiutta
- vallan kolmijako
- valistunut itsevaltius
- yhteiskuntasopimus

Uusin aika (1789–1914)

Nyky aika (1914–)

